

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Relații Internaționale și Istorie Universală
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria Bizanțului în sec. IV-IX						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.dr. Manuela Dobre						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect.dr. Liviu Damian						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7.Regimul disciplinei	Fundamentală

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutorat					4
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice.
Aptitudini	Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Concepte.	Prelegere-dezbatere (conversația euristică)	
2. Evoluția studiilor de istorie bizantină: etape, reprezentanți, realizări.		
3. Fondarea Constantinopolului: istorie și ideologie.		
4. Ideologia imperială bizantină.		
6. Bizanțul și barbarii (secolele IV-VII).		
7. Luptele cristologice: etape, desfășurare, consecințe.		
5. Epoca lui Justinian.		
8. Cultura bizantină (secolele IV-VI).		
9. Criza secolului al VII-lea.		
10. Iconoclasmul bizantin: cauze, desfășurare, consecințe.		
Bibliografie obligatorie: Brezeanu, Stelian, <i>Istoria Imperiului Bizantin</i> , București, Ed. Meronia, 2007; Bréhier, L., <i>Le monde byzantin</i> , vol. I: <i>Vie et mort de Byzance</i> ; vol. II: <i>Les institutions de l'Empire byzantin</i> ; vol. III: <i>La civilisation byzantine</i> , Paris, Ed. Albin Michel, 1970 (în limba română Bréhier, Louis, <i>Civilizația bizantină</i> , Ed. Științifică, București, 1994); Ostrogorsky, G., <i>Histoire de l'Etat byzantin</i> , Paris, 1977; Vasiliev, A.A., <i>Histoire de l'Empire byzantin</i> , vol. 2, Paris, 1932 (în limba română Vasiliev, A.A., <i>Istoria Imperiului Bizantin</i> , Iași, Ed. Polirom, 2010); <i>The Cambridge Medieval History</i> , Vol IV, <i>The Byzantine Empire</i> , ed. Joan Hussey, Part I: <i>Byzantium and its Neighbours</i> , Part II: <i>Government, Church and Civilization</i> , 1966-1967 (și <i>The New Cambridge Medieval History</i> , vol. I-VII, 1995-2008) Treadgold, W., <i>O istorie a statului și societății bizantine</i> , 2 vol, Iași, Ed. Polirom, 2004 (și <i>O scurtă istorie a Bizanțului</i> , București, Ed. Semne, 2003); Bibliografie suplimentară: Ahrweiler, H., <i>L'idéologie politique de l'Empire byzantin</i> , Paris, 1975 (în limba română H. Ahrweiler, <i>Ideologia politică a Imperiului bizantin</i> , București, Ed. Corint, 2002); Dagron, Gilbert, <i>Naissance d'une capitale: Constantinople et ses institutions de 330 à 451</i> , Paris, Presses Universitaires de France, 1974. Ducellier, A. et all., <i>Byzance et le monde orthodoxe</i> , Paris, 1986; Esler, Philip Francis, editor, <i>The early Christian world</i> , New York, Routledge, 2017;		

Harris, Jonathan, *Constantinopol, capitala Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, 2020;
Harris, Jonathan, *Introducere în istoria Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, 2021;
Herrin J., *Miracolul Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, 2021;
Kaplan, Michel, *Bizanț*, București, Ed. Nemira, 2010;
Obolensky, Dimitri, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, București, Ed. Corint, 2002;
Mango, Cyril, *Byzantium. The Empire of the New Rome*, New York, 1980;
Mango, Cyril, *Studies on Constantinople*, Variorum Reprints, London, Ashgate, 2005.
Nicol, D.M., *Byzantine political thought*, cap. II din *The Cambridge History of Medieval Political Thought, c. 350 – c. 1450*, ed. J. H. Burns, Cambridge University Press, 1988.

7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Evoluția studiilor de istorie bizantină – Școala românească de bizantinologie	Prelegere-dezbateră (conversația euristică)	
2. Reformele lui Dioclețian și Constantin		
3. Structuri social-economice (sec. IV-VI)		
4. Luptele cristologice (IV-V)		
5. Structuri social-economice în lumea rurală bizantină (VII-IX)		
6. Aspecte ale vieții private în Bizanț		

Bibliografie:

****Byzantium: Byzantine Studies On The Internet*, <https://sourcebooks.web.fordham.edu/byzantium/>, (21.15.2025).
Dașkov, S. B., *Împărați bizantini*, Editura Enciclopedică, 1999.
James Howard-Johnston, *Witnesses to a World Crisis: Historians and Histories of the Middle East in the Seventh Century*, Oxford University Press, 2011.
John Haldon, *The Empire That Would Not Die 640-740*, Harvard University Press, 2016.
John Haldon, *The Palgrave Atlas of Byzantine History*, Palgrave Macmillan, 2005.
Leslie Brubaker, John Haldon, *Byzantium in the Iconoclast Era 680-850*, Cambridge University Press, 2015.
Michael Mass (ed.), *The Cambridge Companion to the Age of Justinian*, Cambridge University Press, 2006.
Mihăiescu, Haralambie (editor), LĂZĂRESCU, Radu (editor), Tanașoca, Nicolae Șerban (editor), Teoteoi, Tudor (editor), *FHDR/Scriptori și acte bizantine (secolele IV-XV) / Scriptores et acta Imperii Byzantini saeculorum IV - XV*, București, ARPR, 1982.
Paul Magdalino, *Byzantium in the Year 1000*, Brill, 2002.
Paul Veyne, *Când lumea noastră a devenit creștină (313-394)*, Cluj, Ed. Tact, 2010.
Peter Heather, *Empires and Barbarians*, Oxford University Press, 2012.
Walter Kaegi, *Byzantine Military Unrest, 471-843: An Interpretation*, Adolf M. Hakkert Publisher, 1991.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este elaborat și actualizat pe baza discuțiilor purtate cu reprezentanții partenerilor și angajatorilor tradiționali și potențiali pentru absolvenții programului. Sunt evaluate permanent conținuturile disciplinei și asigurarea competențelor necesare inserției pe o piață a muncii dinamică și complexă.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	- însușirea terminologiei istorice și utilizarea adecvată a acesteia - capacitatea de a interpreta faptele și de a le integra într-un orizont politic și cultural european - argumentarea logică	Examen oral – studentul trebuie să răspundă la două subiecte diferite de istorie bizantină	80%
9.5. Seminar	- prezența și pregătirea prealabilă - participarea la discuții	Evaluare continuă a activității din seminar: îndeplinirea sarcinilor	20 %

		de lucru indicate de conducătorul de seminar, participarea efectivă la discuții etc.	
Standard minimum de performanță	Însusirea principalelor concepte specifice domeniului. cunoașterea principalelor etape și a evenimentelor importante din primele secole ale istoriei bizantine.		

Data Completării
29.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în
departament
1.10.2025

Semnătura Directorului de
Departament